

REFERAT Sundhedsudvalget d. 02-03-2026

Mødedato	Mandag d. 02. marts 2026 kl. 15:00
Mødested	Mødelokale 029, Parterre, Slagelse Rådhus
Mødedeltagere	Ali Yavuz, Anders Koefoed, Dina Person, Anne Bjergvang, Tina Lyngbye

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden (B).....	3
Proces for høring af tildelingsmodel til § 18-puljen til frivilligt socialt arbejde (B).....	4
Kommende handlinger under tredje prioriterede område under sundhedspolitikken - Øget tilgængel	7
Udvalgets deltagelse i konferencer og øvrig mødeaktivitet (B).....	10
Status på udmøntning af Sundhedspolitikken 2024-2034 (O).....	12
Orientering om bevægelsesindsatser på dagtilbuds- og skoleområdet (O).....	16
Gensidig orientering (O).....	19
Input til kommende møder (B).....	20
Kommunikation (B).....	21
Godkendelse af referat (B).....	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden (B)

Beslutning

At 1: Godkendt.

Fraværende: Anders Koefoed

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget

Beslutningstema

Sundhedsudvalget skal godkende dagsordenen.

Indstilling

Direktøren for Handicap, Ældre og Arbejdsmarked indstiller,

1. at Sundhedsudvalget godkender dagsordenen.

Fraværende Anders Koefoed

Punkt 2: Proces for høring af tildelingsmodel til § 18-puljen til frivilligt socialt arbejde (B)

26-001891

Beslutning

At 1: Godkendt.

Fraværende: Anders Koefoed

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget

Beslutningstema

Slagelse Kommune afsætter hvert år midler til at støtte frivilligt socialt arbejde, som udmøntes via en ansøgningspulje. Fordelingen af midlerne sker ud fra en tildelingsmodel. Tildelingsmodellen har gennem årene løbende gennemgået tilpasninger og blev senest godkendt i juni 2024 i Sundhedsudvalget. Der er nu opnået erfaringer med den gældende tildelingsmodel gennem to ansøgningsrunder. Det afstedkommer, at Sundhedsudvalget tager stilling til, om der skal foretages tilpasning af modellen forud for ansøgningsrunden til 2027, som der åbnes for i juni 2026.

Sundhedsudvalget kan beslutte proces for høring af tildelingsmodel for § 18-puljen med henblik på eventuelle tilpasninger forud for ansøgningsrunden til 2027.

Indstilling

Chefen for Sundhed og Ældre indstiller,

1. at Sundhedsudvalget godkender proces for høring af tildelingsmodel for § 18-puljen med henblik på eventuelle tilpasninger forud for ansøgningsrunden til 2027.

Sagens indhold

Serviceovens § 18-midler har til formål at skabe gode rammer for den frivillige sociale indsats og sikre et udbytterigt samspil og samarbejde mellem kommunen og de frivillige foreninger, organisationer og grupper til gavn for borgerne. Slagelse Kommune afsætter hvert år en § 18-pulje, hvor foreninger kan søge støtte til frivilligt socialt arbejde. Puljen udlægges én gang årligt og midlerne fordeles med udgangspunkt i en politisk besluttet tildelingsmodel. Den nuværende tildelingsmodel blev senest godkendt på Sundhedsudvalgets møde den 3. juni 2024 punkt 2. Gældende tildelingsmodel er vedlagt i bilag 1.

Jf. nuværende tildelingsmodel, er der nedsat en indstillingsgruppe, som består af repræsentanter fra Ældrerådet, Handicaprådet og Rådet for Socialt Udsatte.

Indstillingsgruppen indstiller, overfor Sundhedsudvalget, en fordeling af midlerne i § 18-puljen blandt de indkomne ansøgninger.

Administrationen har nu opnået erfaringer med tildelingsmodellen gennem ansøgningsrunderne i 2025 og 2026, og det giver anledning til at Sundhedsudvalget tager stilling til en eventuel justering af modellen, forud for ansøgningsrunde 2027.

Forslag til proces for høring af tildelingsmodellen

Administrationen har opstillet følgende forslag til proces for høring af tildelingsmodellen forud for eventuelle tilpasninger af tildelingsmodellen:

- Tildelingsmodellen sendes i høring i Ældrerådet, Rådet for Social Udsatte og Handicaprådet
- Dialogmøde med frivillige sociale foreninger. I samarbejde med Frivilligcentret inviteres de frivillige sociale foreninger til et dialogmøde, hvor foreningerne får mulighed for at komme med input og ønsker til den kommende tildelingsmodel. Dialogmødet indledes med oplæg om fundraising og et inspirationsoplæg om den bæredygtige frivillige forening. Ligeledes vil administrationen give et oplæg om rammer for brug af tilskud og krav til dokumentation for brugte midler. Dette med henblik på at give mulighed for klæde de frivillige sociale foreninger på til ansøgning, udmøntning og regnskabsaflæggelse i forbindelse med tilskud fra § 18-puljen.
- Tildelingsmodel med indkomne høringssvar og input fra dialogmødet forelægges til Sundhedsudvalgets godkendelse i maj.

Administrationen vurderer, at ovenstående proces sikrer, at relevante aktører bliver hørt og inddraget forud for endelige godkendelse af tildelingsmodellen.

Administrationens bemærkninger til tildelingsmodellen, som kan indgå i høringsmaterialet

Administrationen har nedenstående bemærkninger til tildelingsmodellen med baggrund i udmøntningen af puljen i 2025 og 2026. De administrative bemærkninger kan evt. indgå som en del af høringsmaterialet.

- Tildelingsmodellen vægter aktiviteter, der er målrettet borgere (prioritet 1) fremfor aktiviteter målrettet frivillige (prioritet 2). I 2025 og 2026 har søgningen til aktiviteter under prioritet 1 været så stor, at der ikke er udmøntet midler til prioritet 2. Det kan overvejes, at slette prioritet 2 i tildelingsmodellen.
- Der kan ikke søges midler til foreningsdrift. Administrationen erfarer, at frivillige sociale foreninger uden medlemskontingent ikke har midler til at betale bankudgifter, som er nødvendige for at kunne modtage § 18-midler. Det kan overvejes, om tildelingsmodellen skal indeholde mulighed for at søge midler til administrationsudgifter med et loft på 1.500 kr., så foreningerne har mulighed for at dække nødvendige udgifter til banken.
- Søgningen til puljen har været stor. I 2025 blev der ansøgt for 3,0 mio. kr. og der blev tildelt for 1,7 mio. kr. I 2026 blev der ansøgt for 3,2 mio. kr. og tildelt for 1,8 mio. kr. Indstillingsgruppen har arbejdet efter et fordelingsprincip, hvor der gives reducerede beløb til flere foreninger i stedet for at give få foreninger det fulde ansøgte beløb. Sundhedsudvalget kan overveje om de fremtidige fordelingsprincipper skal tilgodesee lidt til mange eller mere til få.
- Det er muligt at søge midler til dækning af inventar, der er nødvendig for aktiviteten. Qua den store søgning til puljen kan det overvejes om inventar skal dækkes af puljen fremover. Det skal bemærkes, at der er mulighed for dækning af inventar i andre kommunale puljer fx. Idræts- og Fritidspuljen eller Udviklingspuljen. Dertil er det også muligt at søge private fonde.
- I kriterierne er der indskrevet, at der hvert år afholdes et informationsmøde for interesserede med mulighed for vejledning i forhold til at søge støtte i puljen. Interessen for informationsmødet har været begrænset. I 2025 deltog én frivillig social forening til mødet. Administrationen yder telefonisk bistand og har også tilbud om individuelle møder, som til gengæld er flittigt brugt af foreningerne. Det kan overvejes at skrive informationsmødet ud af tildelingsmodellen.
- Administrationen bemærker, at der ved opslag af puljen er fokus på, at gøre ansøgningsprocessen så administrativt let som mulig for foreningerne.

Retligt grundlag

Kommunalbestyrelsen skal efter serviceloven § 18 samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger, herunder yde foreningerne tilskud.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

I 2026 er der afsat 1.808.560 kr. til § 18-puljen og der indkom ansøgninger for 3.237.241 kr. fordelt på 93 ansøgninger. Sundhedsudvalget besluttede på deres møde den 15. december 2025 punkt, at fordele 1.808.554 kr. Dette på baggrund af indstillingsgruppens forslag til fordeling.

Udover ovenstående pulje på 1.808.560 kr. er der afsat 400.000 kr. fra § 18-midlerne til grundfinansiering af Frivilligcentret (Budgetaftale 2008), 250.000 kr. til Recovery Bulls (Budgetaftale 2025) og 450.000 kr. til Headspace (Budgetaftale 2026).

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Afhængig af Sundhedsudvalgets beslutning, vil Sundhedsudvalget på deres møde i maj måned få forelagt en sag, hvor tildelingsmodellen forelægges til godkendelse inklusiv høringssvar og input fra dialogmøde.

Bilag

Bilag 1 - Tildelingsmodel § 18 - Juni 2024

Fraværende Anders Koefoed

Punkt 3: Kommende handlinger under tredje prioriterede område under sundhedspolitikken - Øget tilgængelighed (B)

25-018714

Beslutning

At 1: Sundhedsudvalget besluttede, at der arbejdes videre med følgende indsatser:

- B: Sundheds- og forebyggelsestilbud tættere på borgerne
- C: Skalering af konceptet Hel Fritid og udvidelse af målgruppen

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget

Beslutningstema

Det tidligere Sundhedsudvalg godkendte på deres møde d. 11. august 2025 punkt 6, at det tredje prioriterede område under Sundhedspolitikken skulle være 'Øget tilgængelighed'. Sundhedsudvalget godkendte herefter handleplanen under Sundhedspolitikken med fokus på 'Øget tilgængelighed', på deres møde d. 1. december 2025 punkt 5.

Det nye Sundhedsudvalg kan på baggrund af ovenstående beslutte, om der skal udarbejdes konkrete oplæg til en eller flere nye indsatser under 'Øget tilgængelighed'.

Indstilling

Chefen for Sundhed og Ældre indstiller,

1. **at** Sundhedsudvalget beslutter, om der skal udarbejdes konkrete oplæg til en eller flere af de foreslåede indsatser under 'Øget tilgængelighed'. Det angives hvilke af de foreslåede indsatser, A, B, C og/eller D, som administrationen skal arbejde videre med.

Sagens indhold

Byrådet godkendte på deres møde d. 18. december 2023 punkt 10 sundhedspolitikken 'Sammen om sundhed styrker vi det gode liv - En sundhedspolitik for alle i Slagelse Kommune 2024-2034' (se bilag 1). Sundhedspolitikken udmøntes i en dynamisk handleplan med løbende udrulning af politikkens 8 prioriteringer.

Sundhedsudvalget besluttede på deres møde den 8. januar 2024 punkt 2 at første prioriterede område i sundhedspolitikken skulle være "Tidlig indsats for børn og unge". Handleplanen for "Tidlig indsats for børn og unge" blev godkendt på udvalgets møde den 8. april 2024 punkt 4.

På mødet på den 6. maj 2024 punkt 6 besluttede Sundhedsudvalget, at det 2. prioriterede område i sundhedspolitikken skulle være "Styrke den mentale sundhed". Handleplanen for "Styrke den mentale sundhed" blev godkendt på udvalgets møde den 4. november 2024 punkt 5.

Sundhedsudvalget besluttede på deres møde den 11. august 2025 punkt 6, at tredje prioriterede område i sundhedspolitikken skulle være "Øget tilgængelighed". Handleplanen for "Øget tilgængelighed" blev godkendt på udvalgets møde den 1. december 2025 punkt 5.

Den godkendte handleplan med fokus på 'Tidlig indsats for børn og unge', 'Styrke den mentale sundhed' og 'Øget tilgængelighed' fremgår af bilag 2.

Forslag til fremtidige prioriteringer for at understøtte prioriteringen 'Øget tilgængelighed'

Af sundhedspolitikken beskrivelse af 'Øget tilgængelighed', fremgår det at tilgængelighed bl.a. handler om:

- Fleksible, let tilgængelige sundhedsfremmende og forebyggende tilbud i nærområdet
- Sunde rammer i det offentlige rum med mulighed for bevægelse og fællesskab samt natur
- Overblik over tilbud og indsatser til fremme af sundhed og trivsel
- Fysisk tilgængelighed og anvendelighed af sundhedsfremmende tilbud og indsatser.

Administrationen vurderer, at de nuværende indsatser i handleplanen om "Øget tilgængelighed" (bilag 2) understøtter ambitionerne, som beskrevet ovenfor. Der kan dog med fordel prioriteres yderligere indsatser og tiltag, som vil understøtte arbejdet med 'Øget tilgængelighed'.

Rammer for finansiering af kommende indsatser

Administrationen vurderer, at der med fordel kan øges fokus på én eller flere indsatser til at understøtte 'Øget tilgængelighed'. Dette dog med afsæt i de økonomiske rammer, som er til rådighed på nuværende tidspunkt.

Der er på nuværende tidspunkt afsat følgende midler til at understøtte implementeringen af sundhedspolitikken:

- Afprøvningspulje: 550.000 kr. årligt (250.000 kr. til disponering i 2026)
- Sundhedspolitikken fundraising: 3 mio. kr. årligt (fx. til medfinansiering ifm. fondsansøgninger, modningsprojekter mm.)

Administrationen foreslår at der arbejdes videre med én eller flere af følgende tiltag:

A: Understøtte udbredelsen af madordninger i dagtilbud og skole

Forskning viser at madordninger i dagtilbud og skole har positiv effekt på børns madvaner og er en af de faktorer der har betydning for børns sundhed og trivsel. Madordninger har også vist sig at have positiv effekt på børns læring og fællesskab. Madordninger i dagtilbud og skole kan reducere social ulighed og sikre lige adgang til sunde måltider for børn og unge.

Der er på nuværende tidspunkt én daginstitution og tre skoler med etablerede madordninger. De tre skoler er helt eller delvist finansieret af en national prøveordning. Madordninger understøtter 'øget tilgængelighed' via adgang til sunde måltider for alle børn. Madordninger kan derfor bidrage til at reducere social ulighed i sundhed. Madordninger i dagtilbud er til afstemning i de lokale bestyrelser hvert andet år.

Slagelse Kommune er med i en flerstrengt indsats kaldet *Smag dig frem*. Formålet med indsatsen er at få børnefamilier til at spise mere grønt og bæredygtigt. *Smag Dig Frem* er i sit første projektår (2025) blevet modtaget meget positivt af både børn, forældre, medarbejdere og frivillige. Der er bl.a. blevet afholdt madaktiviteter i skole, SFO, kantiner, foreninger m.fl., som der kan bygges videre på.

Sundhedsudvalget skal, såfremt de ønsker at understøtte udbredelsen af madordninger i dagtilbud og skole, gå i dialog med Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget.

B: Sundheds- og forebyggelsestilbud tættere på borgerne

Der kan sættes yderligere ind for at styrke det forebyggende- og sundhedsfremmende arbejde i nærområderne. Herunder afholdelse af sundhedstilbud i blandt andet landsbyer, boligområder og på øerne samt fokus på synlighed og tilpasning af sundhedstilbud til udsatte målgrupper.

Ifm. Sundhedsreformen har Forebyggelse fået tilført 1,3 mio. kr. med helårseffekt fra 2024. På Sundhedsudvalgets møde d. 2. december 2024 punkt 6, besluttede Sundhedsudvalget at 0,8 mio. kr. af midlerne, skulle gå til udvikling og implementering af forebyggelsestilbud til borgere i udsatte positioner. Midlerne er bl.a. blevet brugt til at sikre, at kommunens sundhedskonsulenter nu er fysisk til stede i udvalgte boligsociale områder, samt at der er udviklet sundhedstilbud, som tager hensyn til sproglige og kulturelle barrierer. I 2025 er der bl.a. afholdt individuelle sundhedssamtaler og holdbaseret undervisning i boligområderne, holdbaseret undervisning til arabiske og tyrkiske kvinder, sundhedsundervisning til ukrainske borgere, temadage og informationsmøder om relevante sundhedsrelaterede emner mm. Der har ligeledes været fokus på at styrke kommunikationen om sundhedsindsatser målrettet borgere i udsatte positioner.

Ovenstående erfaringer kan med fordel styrkes og udbredes til fx flere boligområder og landsbyer, hvilket vil øge tilgængeligheden af sundhedsfremmende og forebyggende tilbud i nærområdet.

C: Skalering af konceptet Hel Fritid og udvidelse af målgruppen

Hel Fritid er et tilbud til børn og unge i alderen 2-17 år, som har til formål at få flere børn og unge i udsatte positioner ind i det etablerede idræts- og fritidsliv. HEL Fritid er politisk forankret i Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget og administreres af Fritidsafdelingen.

HEL Fritid modtager i gennemsnit 150-200 ansøgninger årligt fra børnefamilier, der ønsker støtte til betaling af udgifter til en fritidsaktivitet. HEL Fritid kan støtte med op til 3.000 kr. pr. kalenderår pr. barn til betaling af kontingent, tøj, udstyr, sociale ture mm. Familierne kontaktes også af en fritidsvejleder, som bl.a. kan hjælpe med, hvilke mulige fritidsaktiviteter der er i familiens nærområde, indmeldelse i en forening, betaling af kontingent mm.

HEL Fritid er et velfungerende og efterspurgt tilbud, som hvert år har større efterspørgsel end mulighed for tilsagn. For at styrke en tidlig indsats i idrætslivet samt sikre lige vilkår og tilgængelighed, kan ordningen med fordel udvides, ligesom der kan kigges ind i muligheden for et lignende tilbud til bl.a. unge i alderen 18-30 år, sårbare målgrupper m.fl.

D: Udbrede multifunktionelle områder i kommunen

Styrke multifunktionelle områder, det vil sige områder som tjener flere formål for eksempel fremmer læring, fysisk aktivitet og socialt samvær. For eksempel kan man øge tilgængeligheden ved at have fokus på flere aldersgrupper og skabe mødesteder, der imødekommer flere målgruppers behov. Der kunne fx. arbejdes med legepladser og sportsfaciliteter, som fremmer motorik og fællesskab, byrum med både legeplads, udendørs loungeområde og grønne oaser der tilgodeser biodiversiteten.

Hvis udvalget ønsker et øget fokus på én eller flere af ovenstående indsatser, udarbejder administrationen et politisk oplæg til relevante stående udvalg, med fokus på at styrke de givne indsatser til glæde for borgernes sundhed. Oplægget udarbejdes sammen med relevante samarbejdspartnere og vil bl.a. indeholde de økonomiske rammer.

Retligt grundlag

Sundhedsloven § 119 stk. 1, som beskriver, at Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne, at skabe rammer for sund levevis og stk. 2, som beskriver, at kommunen skal etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

De økonomiske konsekvenser af de givne forslag til nye indsatser, vil blive beskrevet nærmere, hvis udvalget beslutter, at der skal udarbejdes konkrete oplæg for en eller flere af de foreslåede indsatser under 'Øget tilgængelighed'.

Den nuværende økonomiske ramme til realisering af en eller flere af de oplyste forslag fremgår af sagens indhold i afsnittet 'Rammer for finansiering af kommende indsatser'.

Tværgående konsekvenser

Sundhedspolitikken skal fungere som løftestang til at arbejde med sundhed på tværs af hele kommunen. Derved vil relevante fagområder blive inddraget iht. de indsatser, som Sundhedsudvalget ønsker udfoldet nærmere.

Sagens videre forløb

Hvis Sundhedsudvalget ønsker, at administrationen arbejder videre med én eller flere af de beskrevne indsatser, vil Sundhedsudvalget og øvrige relevante stående udvalg få forelagt en nærmere beskrivelse af hver af de udvalgte tiltag. Beskrivelsen vil indeholde forslag til, hvordan området kan styrkes iht. ambitionerne i Sundhedspolitikken.

Bilag

Bilag 1 - Sundhedspolitik 2024-2034

Bilag 2 - Handleplan under Sundhedspolitikken

Punkt 4: Udvalgets deltagelse i konferencer og øvrig mødeaktivitet (B)

25-014301

Beslutning

At 1: Udvalget godkendte plan for konferencedeltagelse og øvrige mødeaktiviteter for 2026 med bemærkning om, at temamødet 10. august flyttes til kl. 14-15.

Udvalget bemærker, at udvalgsmøder med budgetopfølgningssager holdes på rådhuset i Slagelse.

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget.

Beslutningstema

Som et led i forberedelsen af det politiske arbejde i 2026 har Sundhedsudvalget den 5. januar 2026 besluttet ordinære møder for 2026 og den 2. februar 2026 drøftet ønsker til konferencedeltagelse samt øvrig mødeaktivitet i 2026.

På baggrund af drøftelserne er der lavet et udkast til en plan for udvalgets konferencedeltagelse, dialogmøder, temamøder og andre aktiviteter i 2026.

Sundhedsudvalget skal beslutte den konkrete plan samt eventuel prioritering af udvalgets midler hertil.

Indstilling

Direktøren for Handicap, Ældre og Arbejdsmarked indstiller,

1. at Sundhedsudvalget godkender plan for konferencedeltagelse samt øvrige mødeaktiviteter for 2026.

Sagens indhold

Som forberedelse til det politiske arbejde i 2026 skal alle fagudvalg beslutte udvalgets mødeaktivitet ud over de ordinære udvalgsmøder. Det vil sige deltagelse i konferencer, temamøder og dialogmøder samt planlægning af eventuel studietur. Formålet er at kunne planlægge og kalenderbooke i god tid.

Dialogmøder

Udvalget ønsker at dialogmøderne afholdes i forbindelse med de ordinære udvalgsmøder. Dialogmøderne med interessenter foreslås planlagt som følger:

- 4. maj kl. 14-15: Frivilligcenter Slagelse
- 1. juni kl. 14-15: Ældreråd
- 31. august (tidspunkt afhænger af de kommende udpegede medlemmer): Rådet for Socialt Udsatte
- 30. november kl. 17-18: Handicaprådet

Temamøder

Udvalget ønsker at temamøderne afholdes i forbindelse med de ordinære udvalgsmøder. Temamøderne foreslås planlagt som følger:

- 13. april kl. 14-15
- 10. august kl. 13-14
- 5. oktober kl. 14-15
- 2. november kl. 14-15 - evt. sammen med Familie, Børne- og Uddannelsesudvalget.

Administrationen har noteret fra udvalgsmødet den 2. februar 2026, at udvalget bl.a. andet ønsker temamøder omhandlende foreningslivets betydning for børn og unges sundhed eller psykisk sundhed. Hvis udvalget ønsker det, så

kan der også afholdes et temamøde sammen med Familie, Børne- og Uddannelsesudvalget omkring sundhed og trivsel på børne- og familieområdet.

Møderne vil løbende blive planlagt i samarbejde med udvalget på de reservede datoer til temadrøftelser.

Lokationer for udvalgs møder

Udvalget ønskede på udvalgs mødet den 2. februar 2026, at nogle af udvalgs møderne i 2026 planlægges til andre steder end på Slagelse Rådhus. Administrationen foreslår på den baggrund, at der planlægges møder på:

- Plejecenter Blomstergården
- Frivilligcenter Slagelse
- Headspace Slagelse
- Rusmiddelcenter Slagelse
- Sundhed og Træning (genoptræningen)

Udvalgets mødekalender vil blive opdateret med lokationer, såfremt udvalget godkender de foreslåede steder.

Konferencer

På baggrund af udvalgets drøftelse den 3. februar 2026 deltager udvalget i KLs Social og Sundhedspolitiske Forum den 7. og 8. maj 2026.

Derudover forventer udvalget at deltage i KLs Ældre- og sundhedskonference 30. september 2026.

Udvalget har 138.801 kr. til rådighed til mødeaktivitet i 2026. Forventet udgift til de to konferencer forventes at være ca. 98.000 kr.

Forventet udgift til mødeforplejning estimeres til 13.000 kr.

Retligt grundlag

Kommunestyrelsesloven

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Punkt 5: Status på udmøntning af Sundhedspolitikken 2024-2034 (O)

26-000689

Beslutning

At 1: Orientering givet.

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget, Byrådet.

Beslutningstema

Byrådet godkendte i december 2023 Sundhedspolitikken 'Sammen om sundhed styrker vi det gode liv - En sundhedspolitik for alle i Slagelse Kommune 2024-2034. Sundhedspolitikken udmøntes i en dynamisk handleplan, som der politisk, følger op på År År gang Årligt. Sundhedsudvalget og Byrådet orienteres om status på udmøntning af Sundhedspolitikken 2024-2034.

Indstilling

Chefen for Sundhed og Ældre indstiller,

1. at Sundhedsudvalget og Byrådet orienteres om status på udmøntning af Sundhedspolitikken 2024-2034.

Sagens indhold

Byrådet godkendte den nye sundhedspolitik Sammen om sundhed styrker vi det gode liv - En sundhedspolitik for alle i Slagelse Kommune 2024-2034 på deres møde den 18. december 2023. Sundhedspolitikken indeholder tre fokusområder og otte prioriteringer.

Udmøntning i en dynamisk handleplan

Sundhedspolitikken udmøntes i en dynamisk handleplan med konkrete indsatser. Handleplanen udvides løbende med handlinger indenfor de otte prioriterede områder.

I januar 2024 besluttede Sundhedsudvalget, at det første prioriterede område i handleplanen under Sundhedspolitikken skulle være 'Tidlig indsats for børn og unge'. Sundhedsudvalget besluttede herefter i maj 2024, at udvide handleplanen med endnu et prioriteret område - 'Styrke den mentale sundhed'. Senest har Sundhedsudvalget på deres møde d. 11. august 2025 pkt. 6 udvidet handleplanen med en tredje prioritering, som er 'Årget tilgængelighed'. Der er således, på nuværende tidspunkt, udrullet tre af i alt 8 prioriteringer i sundhedspolitikken - År prioritering for hvert af sundhedspolitikken tre fokusområder.

Den senest godkendte handleplan findes i bilag 1.

Ifm. udarbejdelsen af handleplanen er der for hver prioritering afholdt et arbejdsseminar med deltagelse af både interne og eksterne aktører fra forskellige fagcentre, råd, udvalg, patientforeninger m.fl. Formålet med arbejdsseminarerne er at komme med konkrete input til handlinger, som skal være med til at indfri ambitionerne under den givne prioritering.

Derudover har der systematisk været inddraget relevante aktører på tværs af hele kommunen. Formålet har været at afdekke, hvilke handlinger der allerede er i gang og hvilke der er undervejs, for at kunne identificere strategiske udviklingsmuligheder. Herunder igangsætelse af nye sundhedsindsatser.

Handlinger og indsatsområder afledt af sundhedspolitikken

Sundhedsudvalget har i forbindelse med godkendelsen af den dynamiske handleplan, peget på en række handlinger og indsatsområder, som kræver øget opmærksomhed, hvis ambitionerne i sundhedspolitikken skal kunne indfries. Sundhedsudvalget har derfor igangsat følgende handlinger i 2025 under sundhedspolitikken:

- Afprøvelse af tilbud om tobaks- og nikotinstop til børn og unge. På baggrund af en lokal forundersøgelse, foretaget i vinteren 2024/2025, omhandlende børn og unges motivation for at stoppe deres tobaks- og nikotinformbrug, besluttede Sundhedsudvalget at igangsætte en afprøvelse af konkrete tobaks- og nikotinstoptilbud til børn og unge. Der har således i 2025 været afholdt tre stopforløb på forskellige ungdomsuddannelsesinstitutioner i Slagelse Kommune, hvor 41 unge deltog. Det forebyggende arbejde på kommunens grundskolerne er ligeledes blevet styrket gennem materiale fra Sundhedsstyrelsen. Administrationen afventer i foråret 2026 erfaringerne fra det landsdækkende forskningsprojekt U-niko, hvor Slagelse Kommune har været kontrolkommune, i relation til at tilpasse og videreudvikle tobaks- og nikotinstop til børn og unge.
- Igangsat en indsats til styrkelse af seksuel sundhed i 5. og 8. klasse. Indsatsen inkluderer styrkelse af SSF-netværket (skoleområdets netværk for varetagelse af undervisning i sundheds-, seksual- og familiekundskab), pubertetsundervisning i 5. klasse og seksualundervisning i 8. klasse. Undervisningen varetages af Sundhedstjenesten og udbydes til alle 5. og 8. klasser, også til privat- og friskoler. Indsatsen evalueres løbende og er foreløbig besluttet for en to-årig periode i 2025 og 2026.
- Gennemført pilot- og modningsprojekt i Vemmelev med fokus på digitale vaner og fællesskaber for børn og unge. Både skole, SFO, Klub og en udvalgt daginstitution i området, har deltaget i projektet. Både lærere, pædagoger, børn, unge og forældre har været inkluderet i projektet, som har haft til formål, at skabe en meningsfuld digital strategi for børn og unges brug af digitale medier. Erfaringerne fra modningsprojektet evalueres af en ekstern evaluator, som primo 2026 vil offentliggøre de centrale fund. Dette forud for en videreudvikling af indsatsen til hele kommunen, som skal ligge til grund for en fondsansøgning til Århus eller flere fonde.
- På baggrund af Sundhedsudvalgets studietur i marts 2025, igangsat pilot- og modningsprojektet 'Slagelse synger', som har til formål at fremme fysisk og psykisk sundhed, gennem sang og sangfællesskaber. Projektet har fire spor, som er henholdsvis a: kortlægning af eksisterende sangfællesskaber, b: kompetenceudvikling af ressourcepersoner, både medarbejdere og frivillige, til at understøtte sangfællesskaber, c: undersøge muligheder for etablering af et sangkraftcenter samt d: afprøve sundhedsfremmende og forebyggende sangaktiviteter til udvalgte målgrupper. Pilot- og modningsprojektet er stadig igangværende. De sidste sangaktiviteter afholdes primo februar 2026, ligesom den udbudte kompetenceudvikling til medarbejdere og frivillige afsluttes i februar 2026. Sundhedsudvalget forelægges en evaluering af Slagelse Synger, som på denne baggrund skal tage stilling til projektets videre udvikling fx i relation til kommende fondsansøgninger.
- Afholdt Frivillig Fejring - et arrangement til anerkendelse af frivillighed. Den 9. oktober 2025 blev der afholdt Frivillig Fejring i Slagelse Kommune, hvor alle, som er engageret i kontinuerligt, frivilligt socialt arbejde blev hyldet. Arrangementet både på fællesspisning, underholdning og kåring af årets frivillige ildsjæl og årets frivillige fællesskab. Evalueringen af Frivillig fejring viste at arrangementet var en succes og Sundhedsudvalget skal primo 2026 tage stilling til arrangementets fremtidige afholdelse.
- Første år som partner i Smag dig frem - Gør Danmark grønere. Slagelse Kommune er sammen med Svendborg Kommune og Kolding Kommune partner i en multikomponent programindsats i samarbejde med Madkulturen, Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, DR og Forbrugerrådet Tænk. Formålet med indsatsen er at skabe en sundere og grønere madkultur blandt børnefamilier til gavn for både sundhed, klima og bæredygtighed. Slagelse Kommune har i 2025 bl.a. afholdt madaktiviteter i SFO'er, afholdt madkurser i frivillige foreninger og i kommunens kantiner samt deltaget på grøntskarfestivalen, som en del af indsatsen. Indsatsen fortsætter i 2026 og 2027, hvor der løbende involveres flere arenaer, hvor sunde og grønne valg for børn, unge og familier er i fokus. Det kan være ved fritidsaktiviteter, detailhandel, biblioteker mm.

Ud over ovenstående handlinger, pågår der en lang række andre indsatser, som understøtter sundhedspolitikken. Disse fremgår af handleplanen i bilag 1.

Samarbejde omkring udmøntning af Sundhedspolitikken

Det er sundhedspolitikken ambition at løfte sundheden på tværs af politiske udvalg, kommunale fagområder og i tæt samspil med tværgående aktører. Arbejdet med Sundhedspolitikken og de konkrete handleplaner skal derfor tålnkes ind i kerneopgaven på alle fagområder.

Med henblik på at udvikle og kvalificere samarbejdet om sundhedspolitikken på tværs af politiske udvalg, blev der under overskriften 'Sundhed på tværs - Sundhed på dagsordenen på tværs af politiske fagudvalg, afholdt en temadrøftelse i Byrådet d. 28. april 2025. Temadrøftelsen gav anledning til en række opmærksomheder på

hvordan en tværgående kommunal politik, kan være i færd med at blive til en bred politisk opmærksomhed på sunde valg og rammer. Dette tages med i administrationens videre arbejde med Sundhedspolitikken.

Administrativt understøttes implementeringen af sundhedspolitikken med årlige sundhedsstrategiske samarbejdsaftaler, som har til formål, at omsætte sundhedspolitikken til praksis på hvert fagområde. Således indgår der en administrativ samarbejdsaftale for hvert af organisationens i alt ni fagområder. Samarbejdsaftalerne indgår årligt og de første aftaler, gældende for 2025, blev indgået i marts 2025. De strategiske samarbejdsaftaler blev genbesøgt ultimo 2025, hvorefter der blev indgået nye aftaler for 2026. Der er bred opbakning til de sundhedsstrategiske samarbejdsaftaler i organisationen, som både bidrager til politikens oversættelse på forskellige fagområder, men som også konkretiserer ambitionerne i sundhedspolitikken til konkrete handlinger ind i kerneopgaven.

Administrationen er i færd med at oprette nye samarbejdsflader med andre aktører som fx erhvervsliv, forskningsinstitutioner, NGO'er m.fl. hvilket også afspejler sig i eksisterende handlinger i sundhedspolitikens handleplan

Status på budgetmæssig udmøntning af sundhedspolitikken

I budgetaftale 2024-2027 og 2025-2028 er der samlet afsat 1,75 mio. kr. årligt til at forbedre sundheden i Slagelse Kommune. Sundhedsudvalget har besluttet, hvordan dele af midlerne skal anvendes. Dette fremgår af tabellen nedenfor, ligesom andelen af midler, som på nuværende tidspunkt ikke er anvendt, også fremgår.

Afsatte midler til udmøntning af sundhedspolitik

<i>Afsat</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>
Budgetaftale 2024-2027	0,25 mio.	0,25 mio.	0,25 mio.	0,25 mio.	0,25 mio.
Budgetaftale 2025-2028	0 -	1,5 mio.	1,5 mio.	1,5 mio.	1,5 mio.
Total	0,25 mio.	1,75 mio.	1,75 mio.	1,75 mio.	1,75 mio.

Anvendte midler

<i>Afsat</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>
Forundersøgelse nikotinstoptilbud	-0,15 mio.	0 -	0 -	0 -	0 -
Medarbejder-ressourcer	0 -	-1,2 mio.	-1,2 mio.	-1,2 mio.	-1,2 mio.
Anerkendelse af frivillighed	0 -	-0,25 mio.	0 -	0 -	0 -
Forbedring af seksuel sundhed	-	-0,196	-0,196	-	-
Nikotinstoptilbud til børn og unge	-	-0,104	-0,104	-	-
Midler som ikke er disponeret	0,1 mio.	0 mio.	0,25 mio.	0,55 mio.	0,55 mio.

Ud over ovenstående midler, som direkte er allokateret til udmøntning af sundhedspolitikken, er der i budgetforliget for 2023 også afsat 3 mio. kr. årligt til strategisk fundraising i relation til sundhedspolitikken. I 2026 er der således 3,391 mio. kr. inkl. pris og lønfremskrivning til strategisk fundraising.

Ud over ovenstående er der et mindre ikke-disponeret aktivitetsbudget i Folkesundhed, som også kan komme i anvendelse ifm. Sundhedspolitikken.

Retligt grundlag

Sundhedsloven § 119 stk. 1, som beskriver, at Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne, at skabe rammer for sund levevis og stk. 2, som beskriver, at kommunen skal etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Tværgående konsekvenser

Sundhedspolitikken skal fungere som læstestang til at arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse på tværs af politiske udvalg, kommunale fagområder og i tæt samspil med andre aktører.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Bilag

Bilag 1 - Handleplan under Sundhedspolitikken - Godkendt d. 01.12.25

Punkt 6: Orientering om bevægelsesindsatser på dagtilbuds- og skoleområdet (O)

26-001909

Beslutning

At 1: Orientering givet.

Sagsfremstilling

Kompetence

Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget, Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget samt Sundhedsudvalget.

Beslutningstema

Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget, Kultur-, Fritid- og Turismeudvalget samt Sundhedsudvalget orienteres om bevægelsesindsatsen på dagtilbuds- og skoleområdet.

Sagen orienterer om status for indsatsen i 2025, herunder hvilke initiativer der er gennemført, og hvordan indsatsen i stigende grad er blevet koblet til eksisterende indsatser og strategiske dagsordener på børne- og ungeområdet.

Indstilling

Den konstituerede chef for Kultur, Fritid og Borgerservice, chef for Sundhed og Ældre, samt chef for Skole og Dagtilbud indstiller,

1. at Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget, Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget samt Sundhedsudvalget orienteres om status på bevægelsesindsatsen på dagtilbuds- og skoleområdet.

Sagens indhold

Bevægelsesindsatsen BiDS har siden 2020 haft til formål at styrke børn og unges sundhed, trivsel og læring gennem mere bevægelse i hverdagen. Bevægelse i Dagtilbud og Skoler er en strategisk og politisk prioriteret tværgående indsats med fokus på:

- Dagtilbuds- og Folkeskoleloven
- Børne- og Ungepolitikens mål om motiverende læringsmiljøer
- Sundhedspolitikens fokus på bevægelse i hverdagen
- Idrætspolitikens mål om idræt og bevægelse for alle aldre og niveauer

Projektperioden blev afsluttet i 2023, og indsatsen er fra 2024 videreført som en fast driftsopgave med årligt øremærkede midler på 200.000 kr.

I 2025 har administrationens fokus været på:

- at fastholde og understøtte eksisterende indsatser
- at styrke forankringen i praksis
- at koble bevægelsesindsatsen tættere sammen med igangværende indsatser og reformer på området

Arbejdet har fortsat været kendetegnet ved et tværgående samarbejde mellem dagtilbud, skoler, sundhedstjeneste, PPR og fritidsområdet.

Nøgleaktiviteter i 2025:

1. Afprøvning af foreningssamarbejde i SFO'erne:

I 2025 er der gennemført strukturerede foreningsforløb i SFO-tiden på Marievangsskolen, Søndermarksskolen og Antvorskov Skole i samarbejde med tre lokale idrætsforeninger. Indsatsen har haft særligt fokus på børn i alderen 7–10 år, som ikke i forvejen deltager i organiserede fritidsaktiviteter. Forløbene understøtter implementeringen af

folkeskolens nye kvalitetsprogram, hvor en afkortning af skoledagen giver øget tid i SFO'en og nye muligheder for at arbejde målrettet med bevægelse, trivsel og fællesskaber i børnenes fritid. Erfaringerne fra pilotforløbene skal danne grundlag for en vurdering af eventuel videreførelse og udbredelse.

2. Cykelindsats i kommunens børnehaver:

Der er i 2025 gennemført en cykelindsats i samarbejde med Dansk Skolecykling, hvor både børn og pædagogisk personale har deltaget i lokale forløb på dagtilbuddene.

Indsatsen har haft fokus på motorik, bevægelsesglæde og personalets kompetencer i forhold til at arbejde med cykling som en del af den pædagogiske praksis.

3. Bevægelsesnetværk på dagtilbuds- og skoleområdet:

Bevægelsesnetværkene er videreført i 2025 med fire årlige møder på både dagtilbuds- og skoleområdet.

Netværkene fungerer som faglige fora for videndeling, erfaringsudveksling og kompetenceudvikling.

Netværksmøderne planlægges i dialog med deltagerne og afholdes så vidt muligt lokalt på dagtilbud eller skoler. Dette bidrager til:

- praksisnær videndeling
- større ejerskab blandt deltagerne
- inspiration på tværs gennem konkrete eksempler fra hverdagen

På skoleområdet har de fleste skoler udpeget faste bevægelsesrepræsentanter, hvilket understøtter kontinuitet og samarbejde på tværs af skoler.

Kobling til øvrige indsatser

I 2025 har der været et særligt fokus på at koble bevægelsesindsatsen til eksisterende indsatser og strategiske prioriteringer på området.

Herunder har Bevægelse i Dagtilbud og Skoler blandt andet understøttet Marievangsskolens Get2Sport-indsats, særligt i relation til foreningssamarbejdet i skolens fritidsdel.

Derudover indgår bevægelse fortsat som en integreret del af:

- sundhedstjenestens arbejde med småbørn og familier igennem Motorikcaféer
- kompetenceudviklende aktiviteter for pædagogisk personale i dagtilbud, SFO, klub og skole

Status på forankring

Bevægelse i Dagtilbud og Skoler er en fast driftsopgave, der løbende udvikles i samarbejde med relevante fagområder. Indsatsen er organisatorisk forankret på tværs af dagtilbud, skoler, sundhedstjeneste, PPR og fritidsområdet.

Vedhæftet sagen er et overblik over forankringen af indsatsen som beskriver initiativer og status for de forskellige indsatser (bilag 1: Tabeloversigt - status på forankring i 2025).

Fremtidige fokusområder

- Kompetenceudvikling: Fortsat styrkelse af medarbejdernes kompetencer til at arbejde med bevægelse i hverdagen.
- Tværgående samarbejde: Fokus på at fastholde og udvide samarbejdet mellem involverede centre og aktører.
- Monitorering og evaluering: Løbende vurdering af indsatsens effekt for at sikre kvalitet og relevans.

Retligt grundlag

Ifølge Dagtilbudsloven, §8, stk. 3 og 4 skal dagtilbuddene arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan. Her skal det fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse.

Ifølge Sundhedslovens §119, stk. 1 og 2 har kommunalbestyrelsen ansvaret for at skabe rammer for sund levevis og for at etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Tværgående konsekvenser
Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Sagens forløb

02/03/2026 Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget
Beslutning ikke frigivet

Bilag

Bilag 1 Tabeloversigt - status på forankring i 2025

Punkt 7: Gensidig orientering (O)

Beslutning

At 1: Følgende orienteringer givet:

Udvalgsformanden:

- Sundhedsrådsmøde

Administrationen:

- Konkret borgersag
- Temamøde i Byrådet om sundhedsreform
- Kommende sundhedsprofil for Slagelse Kommune

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget.

Beslutningstema

Sundhedsudvalgets medlemmer og administrationen orienterer om aktuelle henvendelser, tiltag, projekter m.m.

Indstilling

Direktøren for Handicap, Ældre og Arbejdsmarked indstiller,

1. at Sundhedsudvalget orienteres.

Sagens indhold

1. Orientering fra udvalgsformand
2. Orientering fra udvalgsmedlemmer
3. Orientering fra administrationen.

Punkt 8: Input til kommende møder (B)

Beslutning

At 1: Ingen bemærkninger.

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget.

Beslutningstema

Sundhedsudvalgets medlemmer beslutter eventuelle input til emner eller dagsordenpunkter, som ønskes behandlet på kommende møder. I det vedlagte bilag findes en oversigt over kommende punkter til behandling.

Indstilling

Direktøren for Handicap, Ældre og Arbejdsmarked indstiller,

1. at Sundhedsudvalget beslutter eventuelle input til emner eller dagsordenpunkter, som ønskes behandlet på kommende møder.

Bilag

Bilag 1 Endelig sagsoversigt over kommende sager, SUU

Punkt 9: Kommunikation (B)

Beslutning

At 1: Ingen bemærkninger.

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget.

Beslutningstema

Sundhedsudvalget kan beslutte udsendelse af eventuelle pressemeddelelser og øvrig kommunikation i forlængelse af udvalgs mødet.

Indstilling

Direktøren for Handicap, Ældre og Arbejdsmarked indstiller,

1. at Sundhedsudvalget beslutter udsendelse af eventuelle pressemeddelelser og øvrig kommunikation i forlængelse af udvalgs mødet.

Punkt 10: Godkendelse af referat (B)

Beslutning

At 1: Godkendt.

Sagsfremstilling

Kompetence

Sundhedsudvalget

Beslutningstema

Sundhedsudvalget skal godkende referatet.

Indstilling

Direktøren for Handicap, Ældre og Arbejdsmarked indstiller,

1. at Sundhedsudvalget godkender referatet.